

JONAVOS SENAMIESČIO GIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos Senamiesčio gimnazijos (toliau – gimnazijos) mokinių turizmo renginių organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl vaikų turizmo renginių organizavimo aprašo“, patvirtinto 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-330 bei kitais teisės aktais ir nustato turizmo renginių (ekskursijų, žygių, išvykų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – turizmo renginiai), organizavimo, vykdymo tvarką, mokinių saugumo užtikrinimo, maudymosi ir kitus reikalavimus.

2. Aprašo nuostatos taikomos visiems gimnazijos pedagogams, organizuojantiems ir vykdančioms mokinių turizmo renginius.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas mokinių grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

mokinių turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, paskirtas direktoriaus įsakymu organizuoti ir vadovauti mokinių ekskursijai, išvykai, kelionei, turistiniam žygiui;

turistinė stovykla – trumpalaikis vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

varžybos – organizuotas mokinių (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuota kelionė nustatytu maršrutu pėsčiomis ir (arba) įvairiomis transporto priemonėmis.

4. Kitos Apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

5. **Turizmo renginio vadovas:**

5.1. ne mažiau kaip prieš 2 dienas iki turizmo renginio pradžios pateikia prašymą (1 priedas) kartu su turizmo renginyje dalyvaujančių mokinių sąrašu (2 priedas) bei detalią programą (3 priedas) gimnazijos direktoriui ir apie planuojamą turizmo renginį informuoja direktoriaus pavaduotoją ugdymui;

5.2. jei turizmo renginys vykdomas ne gimnazijos teritorijoje, turizmo renginio vadovas turi gauti, mokinių dalyvaujančių tėvų/globėjų/rūpintojų sutikimą (4 priedas);

5.3. pasirašytinai supažindina turizmo renginyje dalyvaujančius mokinius su gimnazijos mokinių turizmo renginių saugos ir sveikatos instrukcija (5 priedas) ir užpildo gimnazijos Saugos ir sveikatos instruktavimo registracijos žurnalą (6 priedas);

5.4. įsitikina, kad visi turizmo renginio dalyviai yra sveiki, nekarščiuoja ir pan.;

5.5. pasirūpina transportu, reikiamu inventoriumi, pirmosios pagalbos rinkiniu ir kt. turizmo renginyje reikiamomis priemonėmis;

5.6. turizmo renginio metu atsako už vaikų saugumą.

6. **Gimnazijos direktorius** įsakymu tvirtina turizmo renginio dalyvių sąrašą, vadovą (-us), maršrutą, detalią turizmo renginio programą.

7. 15 mokinių grupei, dalyvaujantys turizmo renginyje skiriamas 1 vadovas.

8. Turizmo renginio vadovas turi būti išklausęs turizmo renginių vadovų mokymus saugos ir sveikatos klausimais ir turėti teisę vykdyti turizmo renginių vadovo funkcijas.

III SKYRIUS

MOKINIŲ, DALYVAUJANČIŲ TURIZMO RENGINYJE, SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

9. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas mokinių, dalyvaujančių turizmo renginyje, saugumą:

9.1. sudaro detalią turizmo renginio programą, maršrutą, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką;

9.2. supažindina turizmo renginio dalyvius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimu pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais;

9.3. susidarius situacijai, kuri kelia grėsmę mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

10. Turizmo renginio dalyviai privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo (-ų) nurodymus.

IV SKYRIUS

MAUDYMOSI IR KITI REIKALAVIMAI

11. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.

12. Vykdamas turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos normose nustatytais reikalavimais.

13. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

14. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

15. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 mokiniai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

16. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

17. Kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse.

18. Draudžiama naikinti priešgaisrinius įrenginius, deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus.

19. Pastebėjus gaisrą, skubiai pranešti apie jį priešgaisrinei tarnybai, telefonu (112).

V SKYRIUS
VEIKSMAI NELAIMINGO ĮVYKIO METU

20. Įvykus nelaimingam įvykiui, turizmo renginio vadovas įvertina įvykio svarbą ir nedelsiant informuoja specialiąsias tarnybas. Apie esamą padėtį informuoja gimnazijos direktorių bei turizmo renginio dalyvių tėvus (globėjus, rūpintojus).

21. Išnagrinėjus nelaimingo atsitikimo aplinkybes, gimnazijos direktorius informuoja Jonavos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus vedėją.

22. Įvykus nelaimingam įvykiui, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Su Aprašu gimnazijos pedagogai supažindinami pasirašytinai.

24. Aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje.

25. Aprašas gali būti keičiamas, papildomas, panaikinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu.

.....
(pareigos)

.....
(vardas, pavardė didžiosiomis spausdintinėmis raidėmis)

Jonavos Senamiesčio gimnazijos
direktoriui
Dariui Mockui

PRAŠYMAS DĖL _____

20__ m.d.
Jonava

Prašau

(parašas)

.....
(vardas, pavardė)

Jonavos Senamiesčio gimnazijos mokinių
turizmo renginių organizavimo ir vykdymo
tvarkos aprašo 3 priedas

JONAVOS SENAMIESČIO GIMNAZIJOS TURIZMO RENGINIO DETALI PROGRAMA

1. Tema
2. Data
3. Turizmo renginio vadovas (-ai)
4. Dalyviai
5. Tikslas
6. Turizmo renginio programa: išvykimo vieta ir laikas, grįžimo vieta ir laikas, kelionės trukmė ir kita informacija.
7. Detalus maršruto aprašymas (lankytini objektai, renginiai, susitikimai ir pan.).

Jonavos Senamiesčio gimnazijos mokinių
turizmo renginių organizavimo ir vykdymo
tvarkos aprašo 4 priedas

(Tėvo, mamos (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

(adresas, telefono Nr.)

Jonavos Senamiesčio gimnazijos direktoriui

**SUTIKIMAS
DĖL VYKIMO Į TURIZMO RENGINĮ**

20____ - ____ - ____
Jonava

Sutinku, kad mano sūnus/dukra/globotinis _____,
(*pabraukti*) _____ (*vardas, pavardė*)
_____ klasės mokinys (-ė) 20____ m. _____ mėn. ____ d. vyktų į ekskursiją maršrutu
_____.

Mano sūnus/dukra/globotinis:

- žino saugaus elgesio taisykles ir jų laikysis kelionės metu;
- nevartoja vaistų vartoja vaistus (pažymėkite x);
- jei vartoja vaistus ir įsidės į kelionę, (įrašykite jų pavadinimą) _____;
- kita turizmo renginio vadovui reikalinga informacija apie Jūsų vaiko sveikatos būklę: _____;

(*įrašyti*)

- nepasiims iš namų, kelionėje neįsigis bei nevartos svaigiųjų gėrimų, psichotropinių ir kitų psichiką veikiančių gaminių;
- negadins inventoriaus turizmo renginio metu;
- klausys turizmo renginio vadovo (-ų) nurodymų.

Sutinku:

- kad, kilus įtarimui, mano sūnus/dukra/globotinis būtų patikrintas ar nevartojo svaigiųjų gėrimų, psichotropinių ir kitų sveikatą veikiančių gaminių medžiagų;
- kad, esant būtinybei, mano sūnui/dukrai/globotiniui būtų suteikta pirmoji medicininė pagalba.

Turizmo vadovo vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.: _____

(parašas)

(vardas, pavardė)

JONAVOS SENAMIESČIO GIMNAZIJOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Jonavos Senamiesčio gimnazijos mokinių turizmo renginių saugos ir sveikatos instrukcija (toliau – instrukcija) parengta vadovaujantis Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ĮSAK 330, Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrosios nuostatomis, patvirtintomis LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR Sveikatos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1223/V792 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių saugų elgesį turizmo renginių metu.

2. Instrukcija yra dokumentas, nusakantis veiklos ir elgesio reikalavimus mokiniams turizmo renginio metu, kad nebūtų padaryta žala mokinių saugai, sveikatai ir aplinkai bei reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų.

II SKYRIUS TURIZMO RENGINIO VADOVO FUNKCIJOS

4. Turizmo renginio vadovas privalo:
 - 4.1. informuoti mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie organizuojamą renginį, tikslus, laiką, vietą, lankytinus objektus ir kt. informaciją;
 - 4.2. turėti gimnazijos direktoriaus leidimą vykti į turistinį renginį;
 - 4.3. pasirūpinti transportu, būtinu inventoriu, pirmosios medicininės pagalbos ir kitomis būtinomis priemonėmis;
 - 4.4. pasirašytinai supažindinti mokinius su instrukcija prieš turizmo renginį.
5. Vaikus su judėjimo ir fizine negalia į turizmo renginį vežtis kartu su mokytojo padėjėja.
6. Draudžiama patikėti mokinių priežiūrą pašaliniais asmenimis.
7. Įvykus nelaimingam atsitikimui:
 - 7.1. turizmo renginio vadovas turi suteikti pirmąją medicininę pagalbą. Esant reikalui, kreiptis pagalbos telefonu 112;
 - 7.2. apie įvykį informuoti gimnazijos direktorių ar direktoriaus pavaduotoją ir mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).
8. Susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeisti maršrutą arba nutraukti turizmo renginį.
9. Turizmo renginio vadovas atsako už mokinių gyvybę ir saugumą renginio metu.

III SKYRIUS MOKINIŲ ELGESYS TURISTINIŲ RENGINIŲ METU

10. Išvykos metu mokiniai privalo griežtai laikytis mokytojo ir lydinčių asmenų nurodymų bei saugos, elgesio ir etiketo reikalavimų:
 - 10.1. neatsiskirti nuo grupės, nerūkyti, nevartoti alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų;
 - 10.2. nevéluoti, dalyvauti programoje numatytose veiklose;

- 10.3. nedelsiant informuoti turizmo renginio vadovą, lydinčius asmenis apie sveikatos būklės pablogėjimą ar kitus atsiradusius pavojus.
11. Muziejuose ir parodose saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, klausyti ekskursijos vadovo pasakojimo ir nurodymų:
- 11.1. draudžiama muziejuose, parodose nepadoriai elgtis, blaškyti kitų dėmesį, trukdyti gidui;
- 11.2. draudžiama atsilikti, atsiskirti nuo grupės be leidimo;
- 11.3. esant būtinybei išeiti, reikia informuoti grupės vadovą.
12. Gatvėje, viešajame transporte vengti ėjimo prieš judėjimą, privalu laikytis saugumo, mandagumo taisyklių, nesudaryti avarinės situacijos.
13. Keliaujant laivais ir lėktuvais būti punktualiems, laikytis etiketo reikalavimų, laukti kvietimo skrydžiui ar plaukti laivu tam skirtose vietose, išklausyti keleiviams teikiamą informaciją, blogai pasijutus, kreiptis į grupės vadovą ar medicinos darbuotoją.
14. Mokiniam iškylaujant prie vandens telkinių draudžiama:
- 14.1. vieniems maudytis ir irstytis valtimi;
- 14.2. maudytis nežinomose ir nepatikrintose vietose, esant nepalankioms oro sąlygoms;
- 14.3. nardyti, šokinėti;
- 14.4. maudytis tamsiu paros metu;
- 14.5. šūkauti, nes šauksmas vandenyje yra pagalbos prašymo signalas;
- 14.6. valtimis plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto be gelbėjimosi liemenės.
15. Mokiniam iškylaujant gamtoje, privaloma laikytis nustatytų ir nurodytų saugos reikalavimų:
- 15.1. be vadovo leidimo nesitraukti nuo grupės;
- 15.2. kategoriškai draudžiama lankytis buvusiuose kariniuose poligonuose ir karinių dalinių teritorijose, avarinės būklės pastatuose ir prie jų;
- 15.3. laikytis priešgaisrinės saugos reikalavimų įrengiant, kuriant ir gesinant laužus;
- 15.4. palapines statyti tam skirtose vietose ir ne arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio;
- 15.5. pastebėjus gaisrą, jį gesinti ir pranešti atitinkamoms tarnyboms;
- 15.6. saugoti gamtą ir kultūros paminklus.
16. Keliaujant pėsčiomis privaloma:
- 16.1. vietose, kur eismas reguliuojamas, vadovautis šviesoforais su pėsčiųjų simboliu, o kai jų nėra, transporto šviesoforų signalais;
- 16.2. reguliuotojo signalų paisyti net tuo atveju, jeigu prieštarautų šviesoforo signalams;
- 16.3. eiti dešiniąja pėsčiųjų takų, šaligatvių, o kur jų nėra - kelkraščių puse;
- 16.4. kelkraščiu arba važiuojamosios dalies pakraščiu eiti prieš transporto važiavimo kryptį;
- 16.5. organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąja kelio dalimi leidžiama kolona ne daugiau kaip 4 eilėmis ir tik dešine važiuojamosios dalies puse;
- 16.6. organizuotą vaikų iki 16 metų grupę vesti šaligatviais ir pėsčiųjų takais, jei jų nėra, kelkraščiais tik šviesiu paros metu;
- 16.7. vaikų grupę iki 16 metų lydėti ne mažiau kaip dviem suaugusiems;
- 16.8. į kitą kelio pusę pereiti tik pėsčiųjų perėjomis, o jeigu jų nėra, eiti iki sankryžos ir tik joje pereiti kelią gerai pasižvalgius į abi kelio puses ir įsitikinus saugumu;
- 16.9. kai perėjos ir sankryžos nematyti, pereiti kelią stačiu kampu prieš tai įsitikinus, kad saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms;
- 16.10. nespėjus pereiti važiuojamosios dalies reikia stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos (įsivaizduojamos) linijos, skiriančios priešingų kryptių transporto srautus ir baigti eiti tik įsitikinus, kad eiti saugu;
- 16.11. artėjant specialiai transporto priemonei su įjungtais švyturėliais ir garso signalais, pėstieji negali pradėti eiti į kitą kelio pusę, o esantys važiuojamojoje dalyje nedelsdami privalo iš jos pasitraukti;
- 16.12. įlipti ir išlipti galima tik tada, kai transporto priemonė visiškai sustoja;

16.13. iš važiuojamosios dalies pusės įlipti į transporto priemonę ir išlipti iš jos tik tuo atveju jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės.

17. Keliaujant pėsčiomis draudžiama:

17.1. tamsiu paros metu ar esant blogam matomumui organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąja kelio dalimi;

17.2. važiuojamoje dalyje be reikalo delsti ar stoviniuoti, trikdyti pėsčiųjų eismą, bėgti;

17.3. eiti per važiuojamąją dalį tose vietose, kur yra transporto ar pėsčiųjų atitvarai;

17.4. eiti automagistrale ar greitkeliu;

17.5. išėiti iš už stovinčios transporto priemonės ar kitos kliūties, trukdančios apžvelgti vietą;

17.6. eiti dviračių takais;

17.7. pasišalinti iš eismo įvykio vietas, jeigu pėstieji yra susiję su juo;

17.8. netinkamu elgesiu blaškyti vairuotojo dėmesį;

17.9. atsilikti, atsiskirti nuo grupės ir savarankiškai naudotis kitomis transporto priemonėmis.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Pasibaigus turizmo renginiui yra vertinamas mokinių elgesys ir saugos bei sveikatos instrukcijos laikymasis turizmo renginio metu.

19. Mokiniui, susipažinusiam su instrukcija, bet pažeidusiam jos reikalavimus, taikoma drausminė atsakomybė gimnazijos nustatyta tvarka.

**JONAVOS SENAMIESČIO GIMNAZIJOS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKTAVIMO
REGISTRACIJOS ŽURNALAS**

Turistinio renginio maršrutas:

Turistinio renginio data:

Gimnazijos direktoriaus įsakymo data ir Nr.:

Instruktavimo data:

Trumpas instruktažo turinys: _____

Eil.	Instruktuojamojo asmens vardas, pavardė	Klasė	Parašas
Nr.			
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

Instruktažo vykdytojo pareigos, vardas, pavardė, parašas _____